

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP

Felelős szerkesztő:
TÓTHFALUSI JÓZSEF
lelkész

Társszerkesztők:
Dr. Horváth Zoltán ügyvéd, az
Orsz. K. Sz. ügyvez. titkára.
Paál Gusztáv, ref. kollegiumi
tanár Maros-Vásárhely. ::
S. Szabó József, ref. kolle-
giumi vallás-tanár Debrecen.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
M.-Vásárhely, Szentgyörgy-u.
9. szám, ref. lelkészi hivatal

Megjelenik minden vasárnap

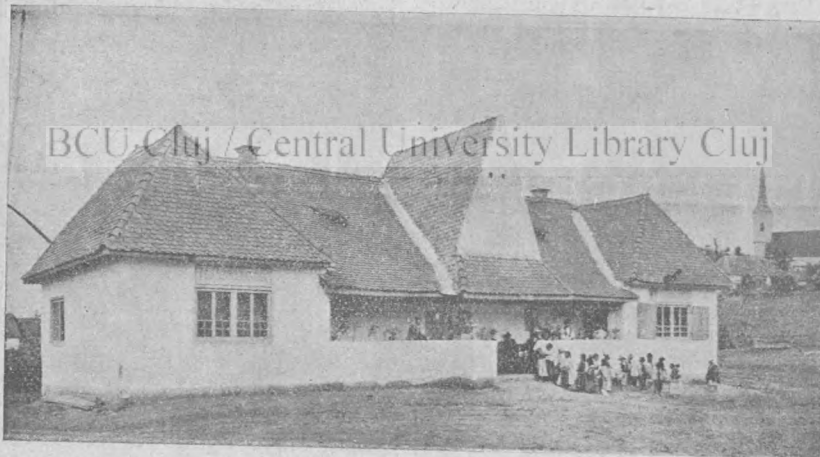
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre 5 K. — f.
Fél évre 2 K. 50 f.
Negyed évre 1 K. 25 f.
Egyes szám ára 6 f.

Kiadja: Az Erdélyi Református Egyház-
kerület „Kálvin Szövetsége”

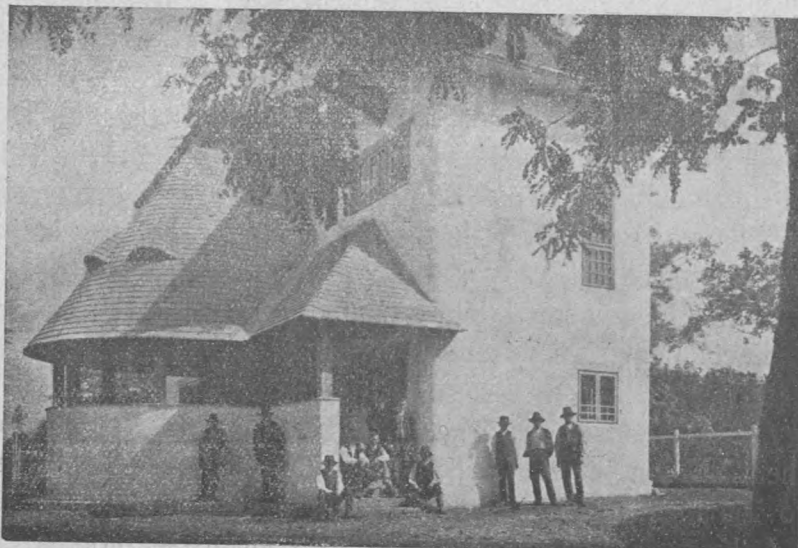
XII. évfolyam.

Maros-Vásárhely, 1911. február 11.

7—8. szám

Falusi székely szövetkezet

Székely népház

Vajjon csak ábránd kép-e Jézus?

Máté: 16, 16.

A hitetlen ember kétségbe vonja Jézus életének történeti valóságát. Ennek alapján mondja azután: Jézus, valószínűleg nem is élt. Az ő személye inkább csak az első gyülekezet teremtményének tekintendő, azon gyülekezetének, amely a maga hite és reményisége tárgyát szemlélte ez életképben. Ha azonban Jézus tényleg élt, akkor az ő élete okvetlenül másként folyt le, mint ahogy azt az evangelisták leírják. Ugyan ki mondhatná meg ma, hogy mi történt egy pár ezer évvel ezelőtt Palesztinában?

Mindenesetre — mondjuk mi — ma is van még egy néhány olyan tudós, aki azt hiszi, hogy Jézus sohasé volt élő személy. Ám ez az ő hitük! De a jelenkor igazán jelentékeny történetbuvárai közt egyetlenegy sem akad, aki Jézus történeti valóságát kétségbevonná. Éppen az a tudomány, amelynek képviselői Krisztus történetiségét támadták, maga volt kénytelen fegyvereit leszerelni.

Nézzünk csak — próbaképpen — egy néhány ily fegyvert. Sokan azt hiszik, hogy Jézus földi életének valóságában okuk van kételkedni azért, mert az egykori római és zsidó írók nem beszélnek róla. Ha ez érv, akkor a magyar történelem legendás hőseiről is csak a legnagyobb gyanakodással olvashatnánk, hiszen az egykori külföldi irodalom vagy semmit, vagy csak keveset tud róluk. De vajjon kitől is várhatjuk valamely nemzet nagy embeleinek életrajzát? Az idegen nemzetbelitől, vagy saját nemzetebelitől? A Kálvin, Luther és Zwingli életét, vajjon a pápista író írja meg hiven, vagy a protestáns? A Kossuth Lajos életének

nagy magyar jellemzését osztrák írótól várjuk, vagy pedig magyar embertől? Bizonyára, a Jézus életét is csak az ő tanítványai irhatták meg hiven és csak ők lehettek képesek az ő világosságának visszatükröztetésére. Különben is nem tény az az állítás, hogy Jézusról idegen írók nem emlékeztek meg. Egyetlen író sem feledkezett meg róla, aki a zsidók történelmével foglalkozott. Ott van p. o. Josephus, a híres hadvezér és történetíró, ott vannak az egykori talmudisták, mind megemlékeznek róla, csakhogy rossz világitásban.

De hiszen, hangzik a másik ellenvetés az újtestementomi iratokat nem is olyanok írták, akik Jézust ismerték, azok csak később, évszázadokkal keletkeztek! Ez nagyon is természetes. Mi magunk is azt mondjuk, hogy az apostolok az írott feljegyzéseknek sok értékét nem tulajdonították s csak később látták szükségét annak. Papias, egy kisázsiai püspök azonban, aki az apostolokhoz közelálló férfiakat ismerte s aki a II. században élt, mondja, hogy Máté Jézusnak tanítványa, arámeai nyelven feljegyezte Jézus egyes beszédeit, cselekedeteit, kijelentéseit; Péter egyik tanítványa, az apostoloknak Jézus cselekedeteiről és szavairól szóló megemlékezéseit gondosan összegyűjtötte. Korunk tudományos biblia-kutatásának eredményei is kimutatják, hogy a mai Márk evangéliuma nagyrészt a János Márk feljegyzéseit tartalmazza, a Mátéféle evangélium a Máté és Márk adatait foglalja össze, Lukács pedig szemtanuk bizonyítására hivatkozik (Luk. I. 1—4.) Jézus-felől.

És ott vannak Pál apostol levelei, a melyekben Pál több helyen, de legkivált a Galatákhöz írott levél II. részében világosan mondja, hogy ő Pé-

tertől, tehát szemtanutól vette értesüléseit.

Mindezek alapján tisztában lehetünk azon támadásokkal és tanításokkal, amelyek azt állítják, hogy Jézus soha nem is élt, s mi keresztyének a valóságnak meg nem felelő képet alkottunk róla! Sőt a fegyvert meg is fordíthatjuk és bátran kérdezhethetjük: ugyan ki lett volna képes akkoriban egy oly embert ábrázolni, aki a beszédnek ereje, az életnek sajátossága, és teljessége tekintetében mindeneket felülmul, aki a természetes, önző emberi nemmel ellentétben áll, aki oly szavakat szól, a minők embernek ajakáról nem hangzottak el és végül úgy halt meg, mint soha, senki ő előtte?

Nem, nem ábránd kép tehát az én Jézusom, hanem történeti valóság és ma is élő valóság! És az ő gyülekezete, országa, munkája mind arról tanuskodnak, hogy ő nem mullandó nagyság, hanem élő és jelenvaló Megváltó, „Ő ama Krisztus, az élő Istennek fia!”

A Gondviselés.

*Bekötött szemmel álltam, egyedül,
Ismeretlen küszöb jobb s balfelől;
Tapogalózva, a vak setétbe' —
Nem félve, de nem is remélve;
De azt az egyet tapasztaltam,
Hogy napról-napra biztosabban
Megyek. Járt utat, nyitott ajtót lelek,
Batyumat földák meg levevék —
Egy látatlan kéz, szeliden . . .
S minden nap utat mutatott nekem:
Én azon biztosan haladtam,
— Nem ahogy én akartam!*

Hamilton.

A keresztségről.

(Válasz egy tanács-kérésre.)

III.

Ha ekként az elmondottak után a keresztség értéke kétségbe nem vonható, főleg az a fontos, hogy az Ur ezen drága hagyatékát az Ő dicsőségére és a mi vigasztalásunkra használjuk. A keresztségi parancs mint komoly hívó szó, felülről jó általában minden keresztyén nemzethez; szorosabban véve, minden keresztyén nevet viselő emberhez, legközelebről pedig minden keresztyén hívőhöz.

„Tanítsatok meg minden népeket, megkeresztelvén őket“, ez a szó nemcsak a tizenkét tanítványnál talált visszhangra; ez volt az Urnak ama nagy parancsa, melyet az egyik század a másiknak örökségül hagyott. Kilenc évszázaddal ezelőtt keresztyénekké lettek a mi őseink is, s ekként egész nemzetünk maga az Isten által hivatott és vezetett arra, hogy vele szövetségben álljon, melynek jegyét veszik a keresztségben gyermekeink. Tehát nincs is senki közöttünk, kinek szabadsága volna arra, hogy saját akaratát érvényesítse, mert megkereszteltetésük által el vagyunk kötelezve arra, hogy az egyedül igaz Istenhez ragaszkodjunk, neki szolgáljunk s Őt szeressük. Ekként senkinek sincs meg az a joga, hogy megkeresztelt nemzetünket elszakítsa Istentől, szent könyvétől s azon kötelességétől, hogy megkeresztelt gyermekeit keresztyén módon nevelje és oktassa. Egy nemzet, mely szakít a keresztyénséggel, mintegy saját kezével törli le beszennyezett arcáról megkereszteltetésének nyomait és visszaszülyed a zsidó és pogány világ álláspontjára. Oh én nemzetem, bárcsak megértenéd a vádat, melyet ez a szent keresztség emel minden ellen, ami nem egyezhető össze Krisztus parancsolatjával. Oh bárcsak Ő hozzá térnél, ki könyörülő szeretetéből először keresett fel téged. Értsd meg, mit jelent az Ő keresztsége és mint keresztyén nemzet mentve lész.

Érted-e ezt, keresztyén nevet viselő ember, megtudod-e becsülni azt, aminek a keresztség pecsége és záloga? De hiszen, ha ezt kellőleg érintené mindenki, miként volna lehetséges, hogy annyi névleges keresztyén keresztségétámaszkodik és dicsekszik és hogy annyi kétkedő még mindig vonakodik elhinni Isten szavát, melyet hozzá megkereszteltetése alkalmával intézett? S mennyi mindent említhetnénk még, ha mindent fel akarnánk sorolni, ami különböző alakban a keresztség sajnálatraméltó félreértéséről, vagy éppen szántsándékos megvetéséről tanuskodik! Avagy nem kell-e minden keresztyénnek velünk együtt fájlalnia, hogy a keresztséget némelyek csak ünnepélyes névadásnak tekintik, mások a szertartásnál csak gépiesen vesznek részt s az imát alig mondja valaki szívből az imádkozó után? Nincs-e számos gyülekezetben példa arra, hogy a keresztelek alkalmával a fogadalmat oly könnyelműen teszik le a keresztszülők, hogy eljárásuk valóság-gallegelkiismeretlennek nevezhető? Csodálkoznak némelyek, hogy egyik-másik keresztségnek áldása későbbi években oly teljesen eltűnt: de nem inkább azon kellene-e csodálkoznunk, ha ebből az áldásból később is lehetne látni valamit? Igaz, hogy a keresztség önmagában senkit meg nem tarthat; aki nem hisz, elkárhozik, ha mindjárt a Jordán vízzel s valamelyik apostol által kereszttetnék is meg. De a keresztség elfeledésével vagy megvetésével ép ily kevésbé van áldás összekötve, s bizonyára könnyebb lett volna nem egy, magát keresztyénnek nevező embernek utait tisztán megőrizni, ha nem feledte volna el, hogy micsoda szent kötelék fűzi őt évek óta Istenéhez.

De te bizonyára rá emlékezel erre hívő keresztyén, ki a hit által kezded érteni és méltányolni azt, hogy mit köszönhetsz ennek a keresztségnek. Oh, mily vigasztalást nyújt a gondolat, hogyha a szövetség vize réges-régen letöröltetett is fejünkről, a Jézus vérkeresztsége minden időkre megtartja a maga engesztelő erejét. Elesett testvérem, nézz Ő

reá, ki téged a maga keresztségével megkeresztelt s tudd meg, hogy a te hűtlenséged nem törte meg az Ő hűségét. Ha elrepült is már 60 vagy 70 esztendő azóta, hogy Ő először neveden hívott tégedet, s mondta: „Te az enyém vagy“, az Isten irgalmassága mindörökké azokkal, akik Őt félik s a Jézus Krisztus ma is az, aki volt és az is lesz mindörökké. Ha a jövőbe tekintve, félnétek attól, hogy jutalmatok elvész, fordítsátok pillantástokat a múltba, s ott látjátok a távol messzeségben a helyet, hol az Atyának, Fiunak és a Szentléleknek felajánlottak benneteket, s ez a hely olyan, mint a fénypont, mely a maga sugarait a ködös jelenen keresztül a homályos jövőben is belöveli. Csak vigyázzatok, hogy megértsétek a Mester szavát: „*Aki megferedett, nem szükség, hanem hogy csak lábait mossá meg; mert mindeneseül tiszta*“. Tekintsétek magatokat, mint akik Ő benne tisztítottatok meg és lettetek tökéletekké, s keressétek naponként megmaradt bűneitek számára a tisztulás az Ő véreben és az Ő vére által.

Erdélyrészi földmivelésügyi kirendeltség.

Az erdélyrészi földmivelésügyi m. kir. miniszteri kirendeltség munkásságának eredményei évről-évre nagyobb elismerésben és méltánylásban részesülnek. Kell is, hogy így legyen! Hiszen előbb dr. Darányi Ignác és most gróf Serényi Béla földmivelésügyi miniszterek áldozatkészsége és mély belátása a legfontosabb néperdekek védelmére hozta létre és tartja fenn ez intézményt, amely az erdélyi magyarság közgazdasági és közművelődési érdekeinek előmozdítója és védője. Mi, a Kálvin-Szövetség kiválóan elismerjük a kirendeltség áldásos voltát, hiszen szélesebb körben s hathatós erővel azt teljesíti, amit mi egyháztársadalmi uton szolgálunk. A ref. anyaszentegyház minden munkás tagja s ezek sorában mi ma-

gunk, kész szívvel veszünk részt nehéz feladatai segítésében. Mai számunkban a kirendeltség vezetőjének *dr. Koós Mihály* min. oszt. tanácsosnak kezdeményezésére létesült két közművelődésiügyi intézményt mutatunk be. Két népház, amelyet eddig mintegy huszat létesítettek, melyet T. Wigand Ede építő művész, székely népművészeti stílusban tervezett. E népházakban tartják helyiségeiket a falusi olvasó-, gazda-, népművelődési körök s hivatásuk, hogy az erdélyi falusi magyar ember ne korcsmában, haszontalan helyeken keresse és találja meg szorakozásának módjait, hanem itt, hol a lelkész, tanító és falusi jegyző utmutatásai, tanácsai szerint az élet szelidebb és a szívet-lelket mivelő örömeivel élhetnek.

ISTEN IGÉJE

Békesség, a szív őre.

Irta: *Hall János*, lelkész.

„Megőrzöd azt teljes békében, mivel
Te benned bizik. Ezs. 26 : 3.

Sokat veszít az élet napjainkban a nyugalom hiánya miatt. A csendesség már elvesztett művészet. A pihenés az élvezetek között a legutolsó. Modern körülményeinket terheli ezért a felelősség. A világ hirtelen összezsugorodott; az esti ujságokban olvashatjuk, ami érdekes esemény történt reggel a föld bármely távoli részén. A gyorsaság fejlődése, az ujságok hirtelen terjedése, az emberiség egyik részének a másikkal való közvetlen érintkezése mind oly tényezők, melyek nagy hatással vannak idegzetünkre és komolyan veszélyeztetik az élet egyensúlyát. Az otthon falai közt sem kisebb a feszültség. Heves verseny folyik a kenyérért s a létért való küzdelem gyorsaságot, pontosságot követel, aki lassu, elvesztett. Így azután kimerül az elme és a szív. Összezsugorodik az életpálya, az embernek nincs ideje érlelődni, csak hervadozni. Emésztjük idegzetünk gyökereit, még pedig rohamosan.

De mi köze van már most mindennek a

keresztyén hithez? Az evangélium békeséget hirdet és Krisztus azért jött, hogy nyugalmat kínáljon nekünk. Az új-testamentum olyan könyv, melyet földöntúli nyugalom vesz körül és ha tudnók, hogy mi legyen ez a béke, melyet Krisztus megígért, talán könnyebben megtalálnók azt.

A nyugalom bizonyára nem tétlenség. Mily békét élvezünk kinnt a pusztában, hol lelkünk pihen és lecsendesül, de nem azért, mert a föld mozdulatlan, mert hiszen oly gyorsan repül tova, hogy nem is bírjuk felfogni. Azok a „hallgatag” csillagok is, melyek oly csendesen néznek le a sürgő-forgó emberekre, megszakítás nélkül futják pályájukat a nagy világegyetemben. Az ember is, e kicsiny világ, mikrokozmosz, ha pihen, nem tesz egyebet, minthogy a munkaerő egy részét másra fordítja; az életerők nem nyugosznak benne. A békesség tehát nem tétlenség. A pihenés nem teljes nyugvás, hanem inkább az erők egyensúlyának következménye. A pihenés tehát nem más, mint egyensúlyozás.

Miként érvényesült ez az elv Jézus életében? Nem kapkodott, nem hamarkodott el semmit; életében nem tett egy lépést sem türelmetlenül, egy meggondolatlan dolgot sem; minden izgalom, habozás s nagy fontoskodás nélkül élt. Teljes nyugalom az emberek zürzavarában! Mindezt életének belső egyensúlya hozta létre. Lelkén teljes mértékben tudott uralkodni. E belső nyugalmat az hozta létre, hogy teljességgel egy célja volt. Mi pedig éppen ebben tévedünk siralmasan. A mi szívünk nem egységes. Az egységes, osztatlan szívben nem találnak helyet összeférhetetlen igények. Ha bennünk rendíthetetlen elhatározás él cselekedni és megtartani Isten akaratát, akkor nincs bennünk hely a széthúzásra.

Az ember sokat tehet arra nézve, hogy e belső békesség fejlődjék. És pedig az imádkozás szokása által. „Mi az, mit legjobban irigyelhetünk a régi vallásos emberektől? Értelmi és erkölcsi békességüket!” Mit jelent Rutherford Mark ezen megjegyzése? Azt, hogy azok a vallásos emberek hittek az ima erejében. Az egész Szentírás ezt hirdeti nekünk: „Nyugodj meg és várjad az urat!” „Nyugodalomban és bizodalomban lesz a ti erőtök!” „Megtartod azokat teljes

békében, kiknek elméje Reád támaszkodik.“ Az imádság az, mely a szív ajtaja elé állítja ezt az őrt az élet nyílt utcáin. Jól mondá dr. Rainy: „Akkor nem kell aggód-nunk semmiért, ha imádkozunk mindenért.“ Amen!

KEGYESSÉG UTJA

Mindennapi hazugság.

Nemrégiben a következő gyászjelentést olvastuk: „A mindenható Istennek tetszett hön szeretett fiamat, a jó testvért és sógort, B. B. rendőraltisztet élete virágában, 27 éves korában egy borzasztó szerencsétlenség által az örökkévalóságba magához szólítani. Csendes részvétet kérnek a megszorodott anyá s gyermekei.“

A dolog háttere pedig a következő: B. B. kicsapongó, könnyelmű életet folytatott, melyet akkor sem hagyott félbe, mikor a kis város egyik jóhirű családjának leányával jegyet váltott. Egy mulatságról reggel részegen hazatérve, egyenesen menyasszonyához ment s mikor ez undorodva az ittas embertől, szóba sem akart vele állni, rálőtt, azután maga ellen fordította a fegyvert és saját életét is kioltotta.

Mily sok bünt, mennyi szennyet igyekéznek befedni a gyászjelentések kenetteljes szavai, de az örök Bíró lángszemei elől semmit sem lehet eltakarni, amit a Megváltó el nem törölt.

KÁLVIN-SZÖVETSÉG

Az Erdélyi Ref. Egyházkerület Kálvin-Szövetségének alapszabályai

II. SZAKASZ.

Az Erdélyi Ref. Kálvin-Szövetség szervezete.

B) Közgyűlés.

8. A közgyűlés tagjai: az Erdélyi Ref. Egyházkerületi Kálvin-Szövetség összes tagjai. Szavazatok egyenlő száma esetén személyi ügyekben sorshuzás dönt, a személyi vonatkozás nélküli indítványok pedig egyenlő

számu szavazatok esetébe el nem fogadot-taknak tekintendők. Tíz tag írásbeli kérel-mére névszerinti szavazás rendelendő el. A szavazás rendesen felállással történik.

9. Az Erdélyi Ref. Egyházkerületi Kálvin-Szövetség évenként alkalmas időben az erdélyi egyházkerület különböző pontján tart közgyűlést. A közgyűlés helyének ki-tüzésénél irányadók az egyes helyekről erre vonatkozólag történő meghívások, valamint mérlegelése annak a jelentőségnek, mellyel a közgyűlés egyik vagy másik helyen az adott viszonyok között járni fog. Mindenik következő közgyűlés idejét és helyét az éppen folyamatban levő közgyűlés hatá-rozza el, vagy pedig e tekintetben a hatá-rozat meghozását az igazgató választmányra bizza.

10. A közgyűlés tárgyai: elnöki meg-nyitó, titkári jelentés, ebben az Ig. Választ-mány: jelentéseivel is, értekező és építő föl-olvasások, gyakorlati kérdések komoly meg-vitatása. Közgyűlés elébe hozható minden oly kérdés, mely az egyháznak valláserköl-csi, társadalmi s anyagi viszonyait érinti. Előadókat a választmány nevében az el-nökség kérhet fel és témákat is tüzhet ki, de előadók lehetnek önként vállalkozók szabadon választott kérdésekről is. Minden előadó köteles azonban felolvasása tételét, fejtegetésének rövidre foglalt gondolatme-netét s következtetését pontokba foglalt ha-tározati javaslat alakjában az ügyvezető titkárral a közgyűlést megelőzőleg 4 héttel közölni. A közgyűlés további tárgyai: in-dítványok, melyek ha önálló, a közgyűlést legalább 3 héttel megelőzőleg az ügyvivő elnökkel közlendők, hogy az indítványok mindig az Igazgató-Választmány vélemé-nyével kerüljenek a közgyűlés tárgyalására; az Igazgató-Választmány és tisztikar meg-választása 3 évre, valamint állásfoglalás az egyházat érintő dolgokban.

11. A közgyűlést ünnepélyes istentiszte-let előzi meg.

12. A közgyűlés ideje és helye lehetőleg a tárgysorozattal együtt legalább 3 héttel a közgyűlést megelőzőleg az egyházkerület lapjában hirdetik ki. A meghívót az ügy-vezető elnök és ügyvezető titkár írják alá.

13. Határozathozatalnál legalább 50 tag-nak jelen kell lennie.

14. A közgyűlés nyilvános, szükség esetében az ülésvezető elnök zárt ülést rendel el. Zárt ülés 20 tag írásbeli kérelmére is elrendelendő.

C) Igazgató-Választmány.

15. Az igazgató választmányt alkotják:

- a) az Erdélyi Ref. Egyházkerületi Kálvin-Szövetség két védnöke;
- b) az Erdélyi Ref. Egyházkerületi főgondnokok;
- c) az egyh. ker. közjegyző és közügy-igazgató;
- d) az Országos Kálvin-Szövetség két tagja;
- e) az Erdélyi Ref. Egyházkerület Kálvin-Szövetségének tisztikara;
- f) az erdélyi egyházmegyei Kálvin-Szövetségek egyházi és világi védnökei és egyházi és világi elnökei;
- g) az Erdélyi Ref. Egyházkerületi Kálvin-Szövetség közgyűlése által választott 30 tag a lelkipásztorok, tanárok és tanítók közül és további 30 tag a világiak sorából.

(Folytatjuk.)

MI UJSÁG?

Olvassuk rendszeresen a Bibliát!

(Utmutató a Biblia olvasásához)

Békesség.

1911. február 13. hétfő: Imádkozás által nyert békesség. Fil. 4 : 6, 7. — 14. kedd: Bizalom által. Ezs. 12 : 2—6. — 15. szerda: Biblia olvasás által. Zsol. 119 : 165. — 16. csütörtök: „Kinek szive reád támaszkodik.“ Ezs. 26 : 1—4. — 17. péntek: Bántások dacára. IV. Móz. 12 : 1—3, 13. — 18. szombat: Bölcsességgel párosult békesség. Jak. 3 : 13, 18. — 19. vasárnap: Az Úr békesége. Ján. 14 : 1, 27; 16 : 33. *Van-e állandó békességed? vagy vannak még dolgok, eshetőségek, melyek megzavarják békességedet? Akkor életed még nincs jól elrejtve a Krisztus Jézusban.*

Külmisszió.

20. hétfő: Kinyújtott kezek. Zsolt. 68 : 31—35. — 21. kedd: A szerecsen főember. Csel. 8 : 26—38. — 22. szerda: Szétszór

juhok. Máté 9 : 36—38. — 23. csütörtök: Megérted-e az Urat? Csel. 10 : 9—17. — 24. péntek: „Mindenkinek téged keres.“ Márk. 1 : 35—39. — 25. szombat: Szervezett munka. Máté 10 : 1—15. — 26. vasárnap: „Mindnyájan — jertek.“ Ezs. 56 : 1—13. *Szerecsen misszióról tudsz-e valamit?*

— **Dr. Kenessey Béla** erdélyi ref. egyházkerületi püspökünket, Kálvin-Szövetségünk elnökét a magyar országgyűlés főrendiházi tagjai sorába hívta meg királyunk ő felségének legmagasabb kézírata. Szeretők bizalommal nézünk püspökünknek e nagy méltósága s elhivatása elé. Néki, az újabb munka, újabb kötelességteljesítés, hazafias gond. Nekünk: öröm, dicsőség és éltető remény kálvinista, magyar érdekeink védelmében.

— **Gyásza van a magyarországi evangélikus egyháznak.** Sárkány Sámuel, a bányai egyházkerület nyugalomba vonult püspöke Pilisen nyolcvannyolc éves korában elhunyt. Kiváló egyházi férfiú volt Sárkány Sámuel, akiben a felvilágosult vallásosság, kitűnő képességgel társult. 1823-ban született Dunaegyházán, hol atyja lelkész volt. Tizenöt évig volt püspök és nagy érdemeket szerzett egyháza körül. Mint püspök tartotta Kossuth Lajos ravalánál nevezetes bucsuztató beszédét. Főrend, majd nemes lett, mikor 1905-ben visszavonult a püspökségtől, a király a Ferencz József-rend nagykeresztjével tüntette ki. Lemondása után Pilisen élt lelkészi hivatásának s két év előtt teljesen visszavonult. Három fia és három leánya siratja az elhunyt patriarkát.

— **Halálozás.** Református anyaszentegyházunknak, nagy halottja van újból. Gróf Bethlen Géza nyug. főispán s az erdélyi ref. főgondnoki-kar egyik legtiszteltebb alakja hunyt el 73-éves korában, Mezőszakalón. Puritán lelkű, áldozatkész főúr, erős kalvinista volt. Mint politikus és a közélet embere többször részesült királyi kitüntetésben. A Lipót-rend és a Szent István-rendjelek tulajdonosa volt. Fiain gróf Bethlen Balázs szolnok-dobokai főispán, gróf Bethlen József orsz. képviselőn kívül, széleskörű rokonság s az egész anyaszentegyház gyászolja.

harcot vivnak hit és vallás ellen s fent és alant az emberszeretet és önfeláldozás helyébe az egyéni önzés nemtelen bálványát akarnák meggyökereztetni. Ezzel az irányzattal szemben felvenni a harcot nemes, szükséges és emberhez méltó feladat. Ép ezért őszinte örömmel látjuk, hogy keresztyén diákok körében legutóbb is Réz Mihály, ez a nagy tudásáról, emelkedett gondolkodásáról ismert eperjesi jogtanár tartott előadást s intette őket az idealizmusért való küzdelemre. A mai ifjuságnak — mondotta egyebek közt — egy megalukvó, kicsinyes, anyagiasság nemzedéket kell fölváltania. E romlott nemzedék szereti a maga önzését modern világfölfogásnak nevezni. De szembe kell szállani vele mindazoknak, akik az ország tiszta magyarságából nem akarnak engedni, s akik e nemzet géniusát semmiféle más faj géniuszával nem hagyják meghamisítani. Nem lemondást, vagy önmegtagadást hirdet, hanem az eszményekben való hitet, tehát a legnagyobb életörömet. Bismarck szavaival végzi: „Remélem, hogy a kor örültségeinek hajója a keresztyén egyház kőszirtjén össze fog zuzódni.“

Károlyi Lászlóné grófné palotájának fényes termeiben folyik a szó a cselédvédelem fontos kérdéséről. Balogh Jenő, az új közoktatásügyi államtitkár, a szociális érzékéről ismert tudós tart előadást a növédelem és a társadalom kötelességéről. A hallgatóság zöme éppen az uri osztály azon nőiből alakult, akik a szönnyeges szobákból árasztják a szeretet melegét nyomor, a betegség és a bűn tanyáira egyaránt. A veszendő lelkekről szólt a beszéd, a faluról felkerült, védtelen, gyanutlan, támasz nélküli leányokról, akik a fővárosban beállnak cselédnek és sokszor, igen sokszor kenyér helyett testi és erkölcsi halált találnak. A nyomorban tengődő, a sokszor öntudatlanul lejtőre jutott leányok védelméről szólott a jobbára a Kath. Növédőegyesület és a Kath. Háziasszonyok Szövetsége tagjaiból toborzott hallgatóság előtt. Ezek a társadalmi munkával foglalkozó urinők nemcsak buzditást, de elismerést is érdemelnek azért a buzgó működésért, melyet az egyesületeken kívül a kórházak és fogházak nyomorultjai között is végeznek. És mindezt jó szívvél, abban

a reményben írjuk, hogy eljön az ideje annak is, amikor egy Ref. Növédőegyesület és a Ref. Háziasszonyok Szövetségéről hasonló szépet irhatunk. Igaz, hogy csak később reméljük, mert mi reformátusok, mielőtt valamit *megcsinálnánk*, előbb egy párszor összeveszünk, egymást lebiráljuk s aztán félbehagyjuk a munkát már akkor, mikor még el sem kezdtük.

Felkérjük olvasóinkat, hogy ajánlják és terjesszék a Vasárnapot.

Nyomtatványszükségletét

szeresse be a Kalvineum könyvnyomdában

Fizessen elő
a Vasárnapi Ujságra!

A VASÁRNAPI UJSÁG

a legrégebb, legkedveltebb
illusztrált hetilap.

ÖTVENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM

Szerkeszti HOITSY PÁL.

Előfizetési ára: egész évre 20 korona,
félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Mutatványszám ingyen.

Előfizetéseket elfogad

a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatala

(FRANKLIN-TÁRSULAT)

Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

KIS TÁRCA

Harangszó a fogarasi havasból.

(Felhívás a magyar közönséghez.)

Irta: Rákosi Viktor.

Mint Simándy Pálnak, kezemben van a kötél és újra meghúzzom a harangot.

Vivos voco, hívom az élöket. Szólitom a magyarokat felekezeti különbség nélkül. Adjatok, adjatok, amit Isten adott.

Egy kis erdélyi zúg kiált segítségért Nagy-küküllő vármegyéből, Fogaras mellől.

Ne feledjétek el, hogy tizszeres a veszedelem, mihelyt Erdélyről van szó. És tizszeres sullyal esik latba a segítség is, mihelyt Erdélynek nyujtjátok. Annyi, mintha a magatok házat javitanátok, mikor egy erdélyrészi középületnek, templomnak, paplaknak, magyar iskolának adtok segítséget. Erdéllyel Magyarország fellegetvárát védjük. Erdéllyel nyitva az ut Magyarországnak szívébe. Aki Erdélysek ura, az ura a Tizsának.

Vigyázzunk tehát Erdélyre. Akadályozzuk meg a kis téglák és zsindelek lekulását, mert különben egész házak, várak fognak utána dőlni.

Ezuttal egy kis református eklézsiáról van szó. A falu maga Árpádkori alapítás. Ma már nincs benne kétszáz lélek magyar, szászoktól és oláhoktól körülveve. De akár milyen szegény, akár milyen kicsi, papja csak akadna, mert hisz én uram Istenem a református papok nincsenek elkényeztetve, mondom papja akadna, ha az egyház egy emberséges paplakkal tudná várni, mely a papot megvédelmezze a fogarasi havasok hideg szele és kegyetlen zuzmarája ellen.

Ha pedig állandó papjuk lesz, nem fognak elnémulni a dombosi harangok sem, sőt a paplak után toronyjavításra kerül a sor, mert arra is szükség van atyámfiai.

Igy megyünk tégláról-téglára előre. Istennek és a jóérzésű magyaroknak segítségével. Nem alamizsmát kérünk, hanem a dombosiak sulyos, nagy, nemzetfenntartó munkájához komoly segítséget. Ők maguk is

keményen dolgoznak azon az exponált helyen, s ha erejük roskadását nem érzérik, nem lépnének a magyar társadalom elé támogatásért.

Ki szeret bennünket, ha mi egymást nem szeretjük? Ki segít bennünket, ha mi egymást elhagyjuk? Még a szegény embernek is akadnak néha fölösleges fillérei, melyeket nemes célok szolgálatára bocsáthat anélkül, hogy maga megérezné. Ezer módja van a segítségnek, próbáljátok meg atyámfiai.

Konduljon meg a harang, szóljon a hangja hirdesse mindefelé, adjatok, adjatok, amit Isten adott.

* * *

A dombosi ref. paplak és toronyépítés céljaira az országos könyöradománygyűjtés a m. kir. belügyminiszter ur Ö nagyméltóságának 1910. november 10-én 157907 VI.—a. sz. a kelt, Nagy-küküllő megye alispánjához intézett rendeletével engedélyeztetett.

Istent féltő, magyar nemzetünket szerető lelkek szives adományaikat küldjék a „Vasárnapi” hivatkozással a Ref. lelkesi hivatálnak Dombos, Fogarasmegye címezve.

Olvassuk és terjesszük a Vasárnap egyháztársadalmi képes hetilapot.

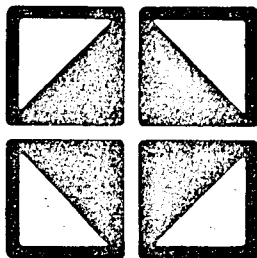
**MAROSVÁSÁRHELYI KÖZ-
HASZNUTAKARÉKPÉNZTÁR**

**Maros-Vásárhely
Szentgyörgy-utca 18
Saját ház**

**Közművelődési és jótékony
célokat szolgáló pénzintézet**

Kalvineum

mű- és könyvnyomda r.-t.
Telefon 299

Marosvásárhely, Széchenyi-tér 50. szám

FISCHER SAUL

Erdély legnagyobb szállítási vállalata

MAROS-VÁSÁRHELYT

Korzó kávéházzal szemben :: Telefon 203

Szállítunk

vasuti küldeményeket, lakberendezéseket, pénzszekrényeket ::

Elvállalunk vidéki szállításokat és átköltözködések s azokat rugalmas szerkezetekkel teljes

felelősség mellett

:: eszközöljük ::

RÉSZLET-

||| fizetésre angol börgarnitúrák árfelemelés nélkül |||

:::GLOBUS:::

Áru Kereskedelmi Részvénytársaság

BUDAPEST, VI. TERÉZ-KÖRUT 3.

MIELŐTT GRAMMOPONT VÁSÁROL

kérje :: THE ROYAL beszélőgépek legújabb árjegyzékét. Ezen gépeket szigorúan, eredeti gyári áron és minden árfelemelés nélkül havi 6—10 kor. részletfizetésre szállítjuk a vidékre is bárhová.

■ GRAMMOPONOK 20 KOR.-TÓL FELJEBB

LÁNG JAKAB és FIA grammfon nagykeresk.

BUDAPEST, VIII. JÓZSEF-KÖRUT 41.

Fióküzleteink: VIII., Baross-tér 4 és Budán Margit-körut 6. Árjegyzék ingyen, bérmentve